

Ohňostroje jsou pro ptáky vážným ohrožením, ČIŽP je může zakázat

4.7.2025 - | Česká inspekce životního prostředí

Pro ptáky je ohrožující v podstatě jakýkoliv ohňostroj se silným zvukovým nebo vizuálním efektem ve vzdálenosti stovek metrů až kilometrů. Vymezit období, kdy by negativní vliv na ptactvo nehroutil, prakticky nelze. vysvětluje ředitelka odboru ochrany přírody, lesa a CITES Veronika Oušková.

Pro úmyslné rušení či ohrožení volně žijících ptáků je dle zákona o ochraně přírody a krajiny nutné mít pravomocné rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností o odchylném postupu. K uskutečnění akce, která by mohla rušit či ohrozit zvláště chráněné druhy ptáků, musí mít její organizátor před jejím konáním pravomocné rozhodnutí krajského úřadu o výjimce ze zákonem stanovených zákazů, mezi které patří i zákaz rušení zvláště chráněných druhů ptáků. V obou případech je potřeba se předem obrátit na příslušný orgán ochrany přírody, který v případě povolení akce stanoví podmínky pro její konání. *„V případech, kdy dojde uspořádáním ohňostroje k porušení zákona s negativním vlivem na ptáky, může být uložena pokuta. Ta může podle zákona o ochraně přírody a krajiny pro podnikatele a právnické osoby dosahovat až 1 milionu korun, v případě fyzických osob až deset tisíc korun,“* upozorňuje Veronika Oušková.

Použití zábavní pyrotechniky začala některá města a obce omezovat. Od pořádání tradičního novoročního ohňostroje v posledních letech ustoupilo např. i hlavní město Praha. *„Vnímáme pozitivně tendenci ke snižování využití ohňostrojů a k jejich nahrazování méně rušivými alternativami. Ohňostroje jsou ale přesto stále častou součástí společenských akcí. S ohledem na nutnost chránit zájmy ochrany přírody se inspekce na tuto problematiku začala více zaměřovat,“* dodává Veronika Oušková. Inspektoři letos přistoupili k zákazu ohňostroje například v Chrástavě, Písku nebo Zlíně, kde v kritickém perimetru od místa odpalu hnízdili čápi bílí a další zvláště chráněné druhy. Vyplašení čápa, který v důsledku ohňostroje opustil hnízdo s mláďaty, je zdokumentováno na on-line kameře a dostupné např. v reportáži České televize: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/225411000100603/cast/1119827/>.

Že kroky ČIŽP jsou v souladu s aktuálními vědeckými poznatky, korespondují jak s odklonem od pořádání ohňostrojů ze strany mnoha českých obcí a měst, tak i s legislativním vývojem, potvrzuje fakt, že zákaz zábavní pyrotechniky, resp. jejího prodeje, v současné době projednává Parlament ČR. Ohňostroje totiž představují nejen riziko pro volně žijící i chráněné druhy zvířat, zdroj znečišťování ovzduší těžkými kovy, oxidy síry, dusíku apod., ale i zdravotní a bezpečnostní problém. Riziko úrazu, požáru či neodborného zacházení je zvláště aktuální při soukromých odpalech mimo kontrolované podmínky. Poslanecká sněmovna ve třetím čtení schválila novelu zákona o pyrotechnice, kterou připravilo Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem zemědělství. Tato novela zakazuje volný prodej zábavní pyrotechniky vyšší kategorie než F1 (do té patří např. tzv. praskací kuličky) mimo kamenné prodejny (např. v dočasných stáncích u cest apod.), zpřísňuje pravidla pro vyšší kategorie, reguluje online prodej a posiluje pravomoci obcí při jejím omezení. Zavést by se měla také povinnost dodržet při odpalu od určitých objektů, jako jsou zdravotnická zařízení, domovy pro seniory, útulky, hospodářské chovy apod., minimální ochrannou vzdálenost. Podrobnosti o novele, která nyní míří do Senátu, naleznete ZDE.

Odborné poznatky k vlivu zábavní pyrotechniky a ohňostrojů na ptáky podrobněji shrnuje článek Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.

<https://www.cizp.cz/aktuality/ohnostroje-jsou-pro-ptaky-vaznym-ohrozenim-cizp-je-muze-zakazat>